

سکته‌ی قلبی و ایست تنفسی و... می‌شود. برای جلوگیری از این عارضه، پزشک دارویی تجویز می‌کند که در بافت چربی زیر پوست تزریق می‌شود. خود بیمار به آسانی می‌تواند با مصرف مایعات فراوان، حرکت دادن دست‌ها و پای سالم به صورت نرم‌ش آرام در تخت، شل و سفت کردن عضله‌ی پای عمل شده بدون حرکت دادن آن، خروج از تخت از روز اول بعد از عمل با کمک فیزیوتراپ و استفاده از داروهای ضد انعقادی تجویز شده، از بروز چنین عوارض خطرناکی جلوگیری کند.

- جهت تسکین درد بعد از عمل، توصیه می‌شود از روش‌های استراحت دوره‌ای و روش‌های انحراف فکر و آرام‌سازی استفاده شود.

- از کیف یخ به مدت ۲۰ تا ۳۰ دقیقه قبل و بعد از انجام فعالیت استفاده شود.

- از مسکن‌های تجویز شده (استامینوفن، ایبوبروفن و...) استفاده شود.

*** خودمراقبتی در منزل

بیمار به هنگام مرخص شدن از بیمارستان این نکات را بایستی رعایت کند:

- بیمار باید از زخم مراقبت کند و پانسمان آن را روزانه تجویز کند که بهتر است به درمانگاه نزدیک محل زندگی مراجعه کند.

- بیمار باید علائم عفونت را بداند: قرمزی، تورم، حساسیت در لمس، ترشحات چركی و تب. به هنگام بروز این علایم بیمار سریعاً به پزشک خود مراجعه کند.

می‌گیرند. از آنجا که عفونت‌های مفصل بسیار مخرب هستند، تمام تلاش‌ها باید در جهت کاهش میزان بروز و جلوگیری از این عارضه باشد.

** اقدامات بعد از عمل جراحی

- بعد از عمل جراحی، بیمار وارد اتاقی می‌شود که به آن اتاق ایزوله گفته می‌شود. این بدان معنی است که ملاقات بیمار محدود بوده و هر فردی که به اتاق بیمار وارد می‌شود باید گان و ماسک بپوشد تا از ورود عفونت و انتقال آن به بیمار جلوگیری شود.

- تا زمانی که پروتز مفصل ران در جای خود محکم و پایدار شود لازم است بیمار درباره‌ی وضعیت‌های مناسب پس از عمل، اطلاعات کافی داشته باشد تا پروتز در جای اصلی خود باقی بماند.

* **یکی از عوارض جدی بعد از عمل، درفتگی پروتز** مفصل ران است که باعث درد شدید در آن ناحیه می‌شود. در این حالت لازم است اقدام جراحی دیگری برای جا‌انداختن پروتز انجام گیرد یا حتی ممکن است پروتز خارج گردد. پس بنابراین برای جلوگیری از این عارضه، بعد از عمل

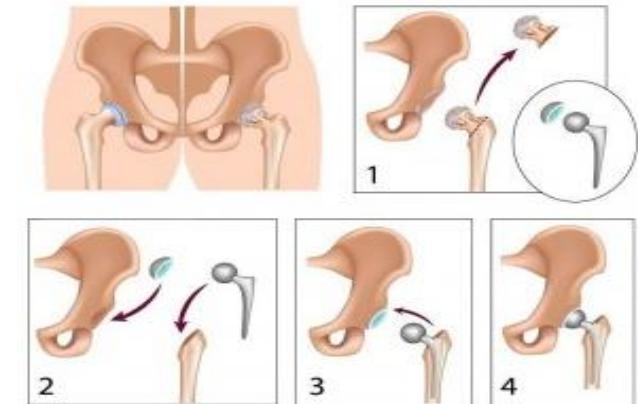
بالشی به شکل ذوزنقه بین پاهای بیمار قرار می‌دهند. این بالش کمک می‌کند تا پاهای بیمار از هم دور باشند و از در رفتن پروتز جلوگیری شود.

- به علت بی‌حرکتی به خصوص در اندام تحتانی، جریان خون در پا کاهش پیدا می‌کند و همین امر باعث می‌شود خون در این اندام **لخته** شود. اگر این لخته حرکت کند می‌تواند مسیر جریان خون را در قلب، مغز، ریه و... مسدود کند و **همین امر منجر به سکته‌ی مغزی**،

در تعویض کامل مفصل ران، مفصل به شدت آسیب دیده را با مفصل مصنوعی تعویض می‌کنند.

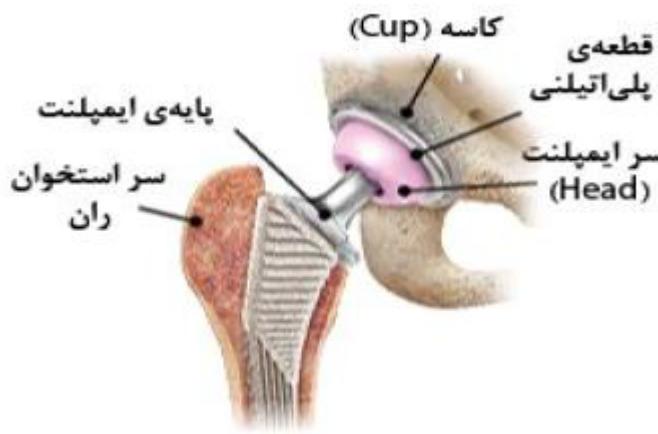
این آسیبی که به مفصل وارد شده می‌تواند در اثر بیماری‌های روماتیسمی یا در اثر تصادف باشد که سر استخوان ران شکسته و پزشک چاره‌ای جز تعویض مفصل ندارد.

جراح با در نظر گرفتن عوامل مختلف از جمله ساختار اسکلتی و فعالیت بیمار، مناسب ترین پروتز را انتخاب می‌کند. طبق شکل زیر قسمتی از استخوان که آسیب دیده خارج می‌شود و جای آن پروتز گذاشته می‌شود.

نکات قابل توجه قبل از عمل

- ** توصیه به انجام تمرینات تنفسی عمیق قبل از عمل
- ** پیشگیری از عفونت با رعایت بهداشت فردی و محل عمل، دوری از تماس با افراد سرماخورد
- ** نحوه استفاده از عصا، واکر یا چوب زیر بغل
- ** توصیه به عدم مصرف غذا از نیمه شب قبل از عمل بیماران سالم‌مند، چاق یا با تغذیه‌ی نا مناسب و نیز آنها‌ی که دچار دیابت هستند بیشتر در معرض ابتلا به عفونت قرار

تعویض مفصل هیپ

واحد آموزش بیمارستان شفا سقز

۵. هنگام نشستن بروی صندلی به جلو خم نشود.
۶. از خم شدن به جلو برای برداشتن چیزی از روی زمین خودداری کند.
۷. از صندلی پایه بلند استفاده کند.
۸. از توالات فرنگی استفاده کند.
۹. هنگام پوشیدن شلوار، جوراب ساق بلند یا کوتاه، مفصل ران را خم نکند، از فرد دیگری کمک بگیرد.
۱۰. هنگام نشستن، مفصل ران نباید بیش از حد خم شود، حتی امکان از صندلی استفاده کند.
۱۱. چهار زانو ننشینید.
۱۲. بیمار باید از مسافرت های طولانی خودداری کند.
۱۳. از بلند کردن اجسام سنگین، خم شدن و چرخش بیش از حد خودداری کند.
۱۴. از نشستن روی صندلی های پایه کوتاه خودداری کند.
۱۵. محل زندگی نباید پله داشته باشد، اگر مقدور نیست باید ارتفاع پله ها کوتاه باشد به طوری که مفصل ران بیش از حد خم نشود.
۱۶. بیمار می تواند پس از گذشت سه ماه از عمل جراحی فعالیت های روزمره خود را انجام دهد.
۱۷. بیمار می تواند در ۳-۶ ماه اول بعد از عمل، فعالیت جنسی خود را در وضعیت خوابیده به پشت انجام دهد و از تا شدن و یا نزدیک شدن مفصل ران و چرخش های ناگهانی خودداری کند.

- داروهای تجویز شده را طبق دستور و سر ساعت مقرر مصرف کند. داروها با آب فراوان میل شود
- رژیم غذایی بیمار باید شامل ، پروتئین (انواع گوشت ها به خصوص ماهی) ، انواع میوه ها به خصوص میوه های حاوی ویتامین ث، سبزیجات و مایعات فراوان باشد.
- بیشترین مراقبت ، جلوگیری از دررفتگی و افزایش طول عمر پروتز می باشد.
- پس برای رسیدن به این اهداف بیمار باید به نکات زیر توجه کند :

۱. همیشه زانوهایش را با فاصله قرار دهد (مطابق شکل زیر)

Hip Abduction Pillow

۲. پای عمل شده را روی پای دیگر قرار ندهد. (طی ۴ ماه اول پس از عمل)
۳. موقع استراحت یک بالش بین پاهایش قرار دهد.
۴. هرگز به هنگام نشستن ، پایش را روی دیگری نیندازد .